

Slots- og Kulturstyrelsen

Fejøgade 1
4800 Nykøbing Falster
Telefon 33 95 42 00

cfk@slks.dk
www.slks.dk

Til høringsparterne

22. juni 2026

Jour. nr.: 25/12489

Fredning af Esken, Vindekilde Strandvej 41, Odsherred Kommune

Afgørelse

Slots- og Kulturstyrelsen har truffet afgørelse om at frede sommerhus med tilhørende garage og anneks med skur (*1953 og 1965 af Eske Kristensen*) samt den omgivende naturgrund på Vindekilde Strandvej 41, 4540 Fårevejle, matr.nr. 11ad, Ordrup By, Fårevejle i Odsherred Kommune.

Afgørelsen er truffet efter § 3 i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer.

Baggrund

Slots- og Kulturstyrelsen underrettede i brev af 9. januar 2026 om, at Det Særlige Bygningssyn havde indstillet ovenstående til fredning. Samtidig igangsatte styrelsen en høring herom.

Slots- og Kulturstyrelsen har modtaget fem høringssvar med bemærkninger hertil. Alle høringssvar udtrykker opbakning til en fredning.

Odsherred Kommune skriver, at Planteamet fuldt ud understøtter en fredning, idet en fredning af Esken også vil have betydning for udviklingen og sikringen af de arkitektoniske kvaliteter og kulturarven i kommunen. Esken har stor betydning for nye sommerhusejere, fordi de i dette sommerhus kan opleve en anden måde at bygge og formgive på i høj arkitektonisk kvalitet i nær sammenhæng med den omgivende natur. Endvidere oplyser kommunen, at hvis Esken ikke bliver fredet vil bygningen blive udpeget som bevaringsværdig i den kommende kommuneplan. Endvidere skriver kommunen:

"Bygningen er særegen som type, ved både at være en sommerbolig, men også ved at have dannet ramme om familiens hverdagsliv med bygningsafsnittet anneksset/tegnestuen. Bygningen har ikke bare været banebrydende for sin tid, men er stadig inspirerende, med

dens forskudte etageplan og vidunderlige leg med lys og skygge i facadernes forskydninger og de nære opholdsrum omkring dem. Bygningsdetaljerne er på en og samme tid enkle, ærlige og rå med funktionelle finesser. Her vises overlegent, hvordan et enkelt greb og præcis læsning af stedet, kan skabe en tæt relation til, og dialog, med naturen hen over årets gang."

Slots- og Kulturstyrelsen har følgende kommentarer:

Styrelsen noterer sig forvaltningens opbakning til en fredning og deler vurderingen af den arkitektoniske og kulturhistoriske værdi samt den landskabsarkitektoniske værdi.

Rørvig-Nakke Bygningsbevaringsforening skriver, at fredningsforslaget har været drøftet på foreningens bestyrelsesmøde den 20. januar 2026, hvor man besluttede at støtte en fredning af sommerhuset med tilhørende garage fra 1953 samt annekset med skur fra 1965. Foreningen har endvidere en række sproglige og indholdsmæssige bemærkninger til fredningsforslaget.

Slots- og Kulturstyrelsen har følgende kommentarer:

Styrelsen noterer sig bygningsbevaringsforeningens opbakning til en fredning samt de sproglige og indholdsmæssige bemærkninger til fredningsforslaget.

Danske Landskabsarkitekter samt Havehistorisk Selskab støtter en fredning, men Havehistorisk Selskab er undrende overfor, at anneks og tilbygning omtales som værdifulde og er medtaget i fredningen. De finder, at de to bygninger tjener som et værn mod naboarealerne, men at de ikke har større selvstændig arkitektonisk værdi.

Danske Landskabsarkitekter skriver, at de oprindelige tanker om sommerhusets omgivelser er vigtige for fredningen, og at sommerhusets nære tilknytning til søen og den markante birkelund er blandt anlæggets bærende værdier:

"Sommerhusets placering ved kanten af et vandhul knyttet til et skovbryn og med et stort åbent areal, hvor grupper af naturlig beplantning i form af birk og pil findes i mange forskellige aldre, er afgørende for den landskabelige placering. Det er også afgørende, at ejer ikke anlægger markante og dominerende anlæg, der ødelægger relationen mellem bygning og landskab."

I begge høringssvar udtrykkes der et ønske om, at supplere fredningen med en mere grundig registrering og beskrivelse af det nuværende haveanlæg suppleret med anvisninger til den fremtidige pleje, der både tager stilling til opretholdelsen af havens fredningsværdier samt, hvordan løbende fornyelse af træer og beplantning kan foregå med respekt for fredningen.

Slots- og Kulturstyrelsen har følgende kommentar:

Styrelsen noterer sig opbakningen til fredningen. At annekset med skur også omfattes af fredningen skyldes, at disse bygninger dels har kulturhistorisk værdi ved at vise datidens behov for at kunne kombinere fritids- og arbejdsliv, dels har arkitektonisk

værdi fordi det er udført i samme høje håndværks- og materialemæssige kvalitet som selve sommerhuset.

I forhold til spørgsmålet om en plejeplan for haven samt yderligere registrering af de landskabsarkitektoniske værdier, er det styrelsens anbefaling, at ejer får en plejeplan udarbejdet og godkendt af styrelsen. I den forbindelse kan det oplyses, at ejer har mulighed for at få bistand fra en ekstern rådgiver og kan søge om støtte til dette arbejde fra styrelsens tilskudspulje.

By og Land Danmark

Foreningen bakker op om en fredning af sommerhus, garage, anneks med tilbygning og den omgivende naturgrund og understreger, at bygningen rummer betydelige arkitektoniske og kulturhistoriske kvaliteter, hvor samspillet mellem beliggenhed, arkitektur, materialeholdning og håndværksmæssig udførelse fremstår i en usædvanlig helhed og tillige er særdeles velbevaret. Derudover skriver foreningen:

"Sommerhuset udgør samtidig en personlig fortolkning af efterkrigstidens modernisme, hvor det nye og eksperimenterende forenes med mere traditionelle byggeteknikker og materialer. Den nøgterne planløsning og rationelle funktionalitet kombineres med en stor opmærksomhed på dagslyset og de håndværksmæssige detaljer. Træværkets samlinger uden søm og skruer vidner om arkitektens baggrund som tømrer og snedker, og giver huset en særlig stoflig og konstruktiv kvalitet. Samtidig rummer huset en eksperimenterende og næsten legende tilgang til konstruktionen, som netop sommerhusets frie ramme kan give mulighed for."

Slots- og Kulturstyrelsen har følgende kommentar:

Styrelsen noterer sig foreningens opbakning til fredning og deler vurderingen af den arkitektoniske og kulturhistoriske værdi.

Begrundelse

Slots- og Kulturstyrelsen finder, at sommerhus med tilhørende garage og anneks med skur (1953 og 1965 af Eske Kristensen) samt den omgivende naturgrund på Vindekilde Strandvej 41 i Odsherred Kommune, har de arkitektoniske og kulturhistoriske værdier, der kan begrunde en fredning.

Eske Kristensens eget sommerhus er et velbevaret eksempel på et markant arkitektonisk fritidsbyggeri fra midten af 1950'erne, hvor beliggenhed, arkitektur og håndværksmæssig udførelse i konstruktion og detaljer fremtræder i særklasse. Med sommerhusets særegne udformning med en sortbejdet, spånbeklædt trækasse, der krager ud over en base af hvidmalede gasbetonsten, og med en markant, hvidmalet skorsten og en vinkelstillet garagebygning har Eske Kristensen skabt en personlig fortolkning af efterkrigsårenes modernisme. Det nye og eksperimenterende er forenet med det tilbageskuende og traditionelle i både form, byggeteknik og materialevalg. Sommerhusets planløsning er nøgtern og funktionel, og rummene er placeret og

orienteret efter dagslyset. Interiøret er præget af traditionelle materialer som træ og tegl, og ligesom det nagelfaste inventar, er interiøret nøje udført til stedet og i en høj håndværksmæssig kvalitet med sans for detaljen. De håndværksmæssige detaljer og behandlingen af træværket med samlinger uden søm og skruer, vidner om arkitektens tømmer-snedkermæssige baggrund.

Annekset med hvilestue og oprindeligt også tegnestue vidner om datidens behov for at kunne kombinere fritids- og arbejdsliv. Anneksets geometri og materialeholdning mimer sommerhuset med dets aflange form, taghældningen og opførelsen i gasbeton med skodder samt den særlige tømmerkonstruktion, der bærer taget. Skuret, der er en mindre kopi af annekset, indeholdt oprindeligt sommerhusets el-generator, og vidner dermed om sommerhusets tidlige elforsyning.

Sommerhusets beliggenhed er unik. Det ligger i en åben lysning med spredte træer ned til en sø, omgivet af skovbryn, der i sommerhalvåret afskærmer mod nabobygningerne. Den omkringliggende naturgrunds kvaliteter er særligt knyttet til søen og de store fritstående birketræer i græsset plus samspillet mellem bygninger og landskab, hvor sommerhusets placering blev orienteret efter lyset fra havet mod vest og det store hældende birketræ ved søen mod øst. Derudover er der værdi i anneksets og skurets tilbagetrukne placering nordligt på grunden. De begrænsede belæggninger omkring sommerhus og anneks har ligeledes værdi.

Klagevejledning

I kan klage til kulturministeren over Slots- og Kulturstyrelsens afgørelse. Klagefristen er 4 uger fra den dag, hvor beslutningen er offentliggjort på styrelsens hjemmeside, <https://slks.dk/omraader/kulturarv/fredede-bygninger/fredningssager-og-hoeringer>. Offentliggørelserne på hjemmesiden er sorteret alfabetisk efter, hvilken kommune ejendommen ligger i.

Klagen skal indgives skriftligt til Slots- og Kulturstyrelsen. Styrelsen sender klagen videre til Kulturministeriet sammen med den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Klagen kan sendes på e-mail til: cfk@slks.dk eller med post til Slots- og Kulturstyrelsen, Center for Kulturarv, Fejøgade 1, 2. sal., 4800 Nykøbing F.

Klage indsendt inden fristens udløb har opsættende virkning for beslutningen. Det betyder, at bygningen er fredet under behandlingen af en eventuel klagesag, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Konsekvenser

En fredning betyder bl.a., at I skal søge Slots- og Kulturstyrelsen om en tilladelse, hvis I vil foretage bygningsarbejder eller lignende, der rækker ud over almindelig vedligeholdelse.

Dette følger af § 10 i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer.

Undtaget herfra er visse typer af bygningsarbejder, som kan iværksættes på grundlag af skriftlig underretning, jf. § 10, stk. 5, i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer. Reglerne herfor fremgår af bekendtgørelse nr. 1565 af 9. december 2024 om hvilke bygningsarbejder i fredede bygninger der ikke kræver forudgående tilladelse.

Offentlig bekendtgørelse og tinglysning

Slots- og Kulturstyrelsen vil foretage offentlig bekendtgørelse af beslutningen på styrelsens hjemmeside www.slks.dk og tinglyse fredningen. I vil modtage en kopi af tinglysningen, når den foreligger.

Bygningsfredningen skal respekteres af ejendommens ejer, brugere og andre indehavere af rettigheder over ejendommen uanset, hvornår rettigheden er opnået.

Dette følger af § 7, stk. 3 i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer.

Kontakt os gerne, hvis der er spørgsmål.

Venlig hilsen



Mette Carstad
Enhedschef
Center for Kulturarv
Bygningsfredning og Arkitektur

Slots- og Kulturstyrelsen behandler dine oplysninger efter reglerne i Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

[Sådan håndterer vi dine personoplysninger.](#)

Henvisning til lovgivning

- Bygningsfredningsloven
lovbekendtgørelse nr. 219 af 6. marts 2018 om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer, <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2024/1565>
- Underretningsbekendtgørelsen
bekendtgørelse nr. 1565 af 9. december 2024 om hvilke bygningsarbejder i fredede bygninger der ikke kræver forudgående tilladelse, www.retsinformation.dk/eli/ta/2021/1588

Kort over fredningsomfang



Sommerhus med tilhørende garage og anneks med tilbygning (1953 og 1965 af Eske Kristensen) samt den omgivende naturgrund.

Sendt til

Ejer: Realdania By & Byg A/S

Kopi sendt til

Ulrik Hvilshøj, ulrikhvilshoj@gmail.com

Hanne Salomonsen, hsalomonsen@gmail.com

Odsherred Kommune, CVR nr. 29188459

Museum Vestsjælland, CVR.nr. 32689760

By og Land Danmark, mail@bygland.dk

Europa Nostra Danmark, kontakt@europa-nostra.dk

Historiske Huse, sekretariat@historiskehuse.dk

Foreningen til Gamle Bygningers Bevaring, ulla.kjaer@natmus.dk

Akademisk Arkitektforening, hoeringssvar@arkitektforeningen.dk

Akademiraadet, info@akademiraadet.dk

Danske Landskabsarkitekter, dl@landskabsarkitekter.dk

Havehistorisk Selskab, havehistoriskselskab@gmail.com

Rørvig-Nakke Bevaringsforening, info@roervigbevaring.com

Forperson for Det Særlige Bygningssyn, Hanne Ullum hu@byggherreforeningen.dk